

Katasztrófavédelmi díj

Idén január elsején életbe lépett a katasztrófavédelemről szóló 2011. évi CXCVIII. törvény, amelynek értelmében veszélyes tevékenység csak katasztrófavédelmi engedéllyel végezhető. A Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége már januárban felhívta tagjai figyelmét a törvény betartására, az elmúlt hónapokban mégis több jelzés érkezett, amelyek szerint a jogszabály alkalmazása sem a hatóságok, sem a termelők számára nem egyértelmű. Tóth István titkár is úgy vélekedett, hogy a jogszabály néhány fontos paragrafusára módosításra szorul, amit az érdekképviselet kezdeményezett is a tárcánál. Úgy tűnik, a MOSZ módosítási javaslatát befogadták.

Programjában és a mezőgazdaságra vonatkozó új stratégiában is ígéretet tett a kormány, hogy csökkenti a gazdálkodók adminisztrációs és fizetési terheit. Ennek lett néhány kézzel fogható eredménye, például az alkalmi munkaerő alkalmazásának szabályozása, de olyan elemek is megjelentek a jogalkalmazásban, amelyek tovább növelték a bürokráciát és újabb fizetési kötelezettséget rótak a gazdálkodókra. Utóbbira példa az élelmiszerbiztonsági díj bevezetése vagy a másik, a katasztrófavédelmi díj, jelentette ki a titkár.

Az üzemazonosítási adatlap

A törvény alkalmazásával kapcsolatban a MOSZ tájékoztatta tagságát. Eszerint először a gazdálkodóknak kell azonosítaniuk saját üzemüket. A 219/2011. (X. 20). kormányrendelet 1. melléklete részletesen leírja azoknak a veszélyes anyagoknak a listáját és küszöbértékeit, ami alapján el lehet dönteni, hogy egy üzem tevékenysége veszélyesnek minősül-e. Ennek során a mindenkor készletnyilvántartást kell figyelembe venni. Ha saját számítás alapján egy üzem küszöbérték alatti, a rendelet hatálya lépésekor már működő, küszöbérték alatti üzemeknek 2012. március 31-ig kell megküldeniük a rendelet 2. melléklete szerinti üzemazono-

sítási adatlapot a megyei katasztrófavédelmi igazgatóság-nak.

Az igazgatóság ezt követően beazonosítja az üzemet és dönt a kategóriájáról. A kérelemnek tartalmaznia kell a rendelet 10.§ (2) bekezdés a) és c) pontjában meghatározott – a küszöbérték alatti üzemekre vonatkoztatott – adatokat, valamint a 10. § (3) bekezdés b)–d) pontjában meghatározott iratokat. A veszélyes tevékenység azonosításának igazgatási szolgáltatási díja 100 ezer forint, aminek befizetési bizonylatát mellékelni kell a kérelemhez. Az elbírálás határideje 30 nap. A hatóság az üzemazonosítási kötelezettség elmulasztása esetén 2 millió forint, az azonosítás nem megfelelő adattartalommal történő benyújtása esetén 500 ezer forint bírságot szabhat ki. A veszélyes anyagokat folyamatosan használó gazdálkodóknak árbevételeük egy ezrelékét is be kell fizetniük a költségvetésbe.

Utólagos egyeztetés

Március 23-án egy szűk körű egyeztetésen, amelyen többek között a MOSZ, a Vidékfejlesztési Minisztérium, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) képviselője és az Országos Katasztrófavédelmi Főosztály Iparbiztonsági Főosztályának vezetője vett részt, a MOSZ jelezte, hogy a szabályo-

zás előírásainak alkalmazásával kapcsolatban nemcsak a gazdálkodók, hanem a megyei katasztrófavédelmi szervek is nagyon bizonytalanok. A jogszabálykövető magatartás elősegítése érdekében azt kérték, hogy hirdessenek moratóriumot a gazdálkodóknak a bejelentkezés határidejével kapcsolatban. Sikertelenül eljárt, hogy javaslatot nyújtsanak be a március 31-ei bejelentkezési határidő május 15-re módosítására. Azt be is nyújtották, és az elfogadására is ígéretet kapott az érdekképviselet. Ennek értelmében tehát nagy valószínűséggel kijelenthető, hogy március 31. helyett május 15. lesz az új időpont, amikor a katasztrófavédelmi engedély iránti kérelmet és a fizetési kötelezettség bejelentésének adatlapját be kell nyújtani a gazdálkodóknak.

Sikertelenül megállapodni a katasztrófavédelem képviselőjével, hogy a MOSZ kidolgoz egy segédletet, amelyet a katasztrófavédelem véleményezése után eljuttatnak a MOSZ-tagokhoz. A megbeszélésen tisztáztak néhány kötelezettséget is. Az üzemek azonosításánál az egy telephelyen egy időben előforduló anyagok maximális mennyiségét kell figyelembe venni. Ha a gazdálkodó a 219/2011. kormányrendelet 1. mellékletében szereplő anyaglista, az ahhoz tartozó küszöbértékek és a telephelyen tárolt anyagok számbavétele után úgy ítéli, hogy eléri vagy megközelíti az alsó küszöbérték 25 százalékát, be kell

nyújtania az üzemazonosítási kérelmet, az engedélykérelmet, és be kell fizetnie a 100 ezer forintos eljárási díjat. Fontos tudni, hogy az üzem azonosításához nincs szükség erre szakosodott szakemberek drága szolgáltatásának igénybevételére. A katasztrófavédelmi igazgatóság képviselőjének tájékoztatója szerint az a legfontosabb, hogy mindenki benyújtsa az üzemazonosítási kérelmet, még akkor is, ha esetleg hibásnak bizonyul. A katasztrófavédelem területi szerve a helyszíni ellenőrzés során ugyanis látni fogja, hogyan kell korrigálni az esetlegesen hibás adatlapot, és az üzem legfeljebb felszólítást kap az adatlap szükséges korrekciójának megtételére, de ekkor még nem büntetnek a hibás benyújtás miatt.

Értelmezési viták

A törvény végrehajtási módja miatt elmondható, hogy a gazdálkodóknak a törvény betartása komoly plusz adminisztrációs és fizetési terhet jelent. Értelmezési problémák mutatkoznak abban is, hogy a díjfizetés minek alapján történjen: az adott üzemben felhasznált, a feldolgozott, illetve a forgalmazott vagy tárolt anyag után, avagy a veszélyes anyagok felhasználásával megtermelt áru bruttó értékének az egy ezreléke legyen? Ez utóbbi értelmezés abszurd, és tipikus példája annak, ha egy törvényalkotás során nem egyeztetnek sem az érintettekkel, sem a jogalkalmazóval. A titkár szerint vitatható az is, hogy a mezőgazdasági termelésben felhasznált veszélyes anyag valóban veszélyes-e, elvégre a felhasználás nem azonos a veszélyes anyag gyártásával. A műtrágya addig veszélyes, amíg nagy tömegben felhalmozva tárolják, de amint kiszórták a földekre, megszűnik veszélyes anyagnak lenni, mondta végezetül a titkár.

H. GY.